

Europski sud za ljudska prava

UDK 341.231.143(4)(094.8)

IZVOĐENJE DOKAZA ČITANJEM PISANOG ISKAZA SVJEDOKA U UPRAVNOM POSTUPKU

Čl. 29. Ustava Republike Hrvatske, NN 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01, 55/01, čl. 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, NN – Međunarodni ugovori 18/97, 6/99, 8/99, 14/02, 1/06

Izjava svjedoka u upravnom postupku valjani je dokaz u upravnom postupku i kada nije dana pred tijelom koje vodi postupak, ali pod uvjetom da je stranci u postupku omogućeno da se upozna s dokumentom u kojem je sadržana takva izjava te da tu izjavu osporava i komentira.

Dana 21. studenoga 2007. disciplinski sud Ministarstva unutarnjih poslova izrekao je podnositelju zahtjeva, nakon što je utvrdio da je on dana 14. lipnja 2007., vraćajući se sa službenog zadatka iz Albanije u Hrvatsku, zajedno sa tri druga policijska službenika krijumčario cigarete i alkoholna pića preko graničnog prijelaza, izvršnu disciplinsku kaznu prestanka državne službe. Dana 11. rujna 2008. Upravni sud je odbio tužbu podnositelja zahtjeva, nakon čega je podnositelj podnio ustavnu tužbu koju je Ustavni sud odbacio 6. svibnja 2010. navodeći da »ne postoji ustavno-pravna bit stvari o kojoj bi Ustavni sud odlučivao«.

Podnositelj je zahtjev Europskom sudu za ljudska prava (dalje: ESLJP) podnio 22. srpnja 2010., a ESLJP je 2. listopada utvrdio da su prigovori podnositelja očigledno neosnovani i da moraju biti odbačeni te je utvrdio da je zahtjev nedopušten.

Iz obrazloženja:

»19. Podnositelj zahtjeva prigovara temeljem čl. 6/1. Konvencije ishodu i nedostatku pravičnosti disciplinskog postupka.

21. U odnosu na prigovor vezan za disciplinski postupak kao takav, podnositelj zahtjeva poziva se na čl. 6. Konvencije koji, u svom mjerodavnom dijelu, glasi kako slijedi:

'Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi svatko ima pravo da sud pravično ispita njegov slučaj.'

26. Podnositelj zahtjeva je također prigovario, temeljem naprijed navedene odredbe, da disciplinski postupak nije bio pošten jer su pisane izjave koje su korištene u postupku dane samo pred policijom, a da on nije imao mogućnost unakrsno ispitati svjedoke. Sud će ispitati ovaj prigovor s građanskog aspekta čl. 6. Konvencije (vidi presude u predmetima *Melek Sima Yilmaz protiv Turske* od 30. rujna 2008. st. 19., br. 37829/05; *Olujčić protiv Hrvatske* od 5. veljače 2009., st. 34. i 44., br. 22330/05; *Bayer protiv Njemačke* od 16. srpnja 2009., st. 39., br. 8453/04, i *Vanjak protiv Hrvatske* od 14. siječnja 2010., st. 33., br. 29889/04).

27. U tom smislu Sud ponavlja da zahtjevi svojstveni konceptu poštenog suđenja nisu nužno isti u slučajevima koji se odnose na određivanje građanskih prava i obveza i u slučajevima koji se odnose na određivanje optužbi za kazneno djelo. Tome svjedoči nedostatak detaljnih odredbi prema kojima se st. 2. i 3. čl. 6. odnose na slučajeve iz prethodne kategorije. Tako, iako te odredbe imaju određenu važnost izvan strogih granica kaznenog prava (vidi, *mutatis mutandis*, presudu u predmetu *Albert and Le Compte protiv Belgije* od 10. veljače 1983., st. 39., serija A, br. 58), države ugovornice imaju veću širinu kada se bave građanskim predmetima koji se tiču građanskih prava i obveza nego kada se bave kaznenim predmetima (vidi presudu u predmetu *Pitkanen protiv Finske* od 9. ožujka 2004., st. 59, br. 30508/96).

28. Unatoč tome, određena načela poštenog suđenja u slučajevima koji se odnose na građanska prava i obveze proizlaze iz prakse Suda. Najznačajnije za ovaj predmet jest da je jasno da se zahtjev za ravnopravnošću stranaka, u smislu poštene ravnoteže između stranaka, primjenjuje u načelu na takve slučajeve, kao i na kaznene predmete (vidi presudu u predmetu *Dombo Bebeer B. V. protiv Nizozemske* od 27. listopada 1993., st. 33., serija A, br. 274).

29. U ovom predmetu Sud primjećuje da se utvrđenje odgovornosti podnositelja za disciplinski prekršaj temelji na nizu izjava danih policiji. Osobe koje su dale te izjave, osim podnositelja, nisu bile saslušane pred disciplinskim sudovima. S tim u svezi Sud je utvrdio, u sklopu kaznenog postupka, da svi dokazi obično moraju biti izvedeni u prisutnosti optuženog. To međutim ne znači da izjava svjedoka mora uvijek biti

dana pred sudom da bi se priznala kao dokaz. Ono što je bitno da bi se osiguralo pravo na pošteno suđenje u građanskim postupcima jest mogućnost da se osoba o kojoj je riječ, upozna s dokumentima, osporava ih i komentira.

30. U tom smislu Sud primjećuje da je na raspravi pred disciplinskim sudom podnositelj zahtjeva, koga je zastupao odvjetnik, bio propisno upoznat sa svim dokazima protiv njega i da mu je dana odgovarajuća mogućnost da komentira izvedene dokaze (vidi, *a contrario*, st. 56. presude *Vanjak*, citirane gore). Nakon što su dokazi pročitani, uključujući zapisnike o izjavama svjedoka, podnositelj zahtjeva i njegov odvjetnik nisu prigovorili načinu na koji su dokazi izvedeni i nisu zahtijevali saslušanje svjedoka. Odvjetnik je, međutim, zatražio da disciplinski sud u spis uvrsti pisane izjave drugih svjedoka, odnosno policijskih službenika T. P., Đ. J. i S. B., a da nije zatražio da oni daju usmene iskaze.

31. U ovim okolnostima Sud smatra da je podnositelju zahtjeva osigurano dovoljno informacija koje su mu omogućile da pravilno sudjeluje u postupku. Pružena mu je mogućnost da komentira sav dostupni materijal, a tijekom disciplinskog postupka nije prigovorio proceduri izvođenja dokaza.

32. Stoga je podnositelj zahtjeva propustio iskoristiti mogućnost da podnese svoje komentare i prigovore na dokaze koji su izvedeni na glavnoj raspravi u postupku. Zbog tog propusta, njegovi daljnji prigovori pred Upravnim sudom i Ustavnim sudom u vezi s navodom nepoštenosti postupka nemaju značenja za njegovo pravo na pošteno suđenje (vidi odluku u predmetu *Ferenčić-Stoilova protiv Hrvatske* od 13. ožujka 2008., br. 33277/06).«

Europski sud za ljudska prava, predmet *Trubić protiv Hrvatske*, zahtjev br. 44887/10, odluka od 2. listopada 2012.

Priredio: Damir Juras*

* Dr. sc. Damir Juras, policijski savjetnik, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske (civil servant-adviser, Ministry of Internal Affairs of the Public of Croatia, e-mail: djuras@mup.hr)